

ANMED

ANADOLU AKDENİZİ
Arkeoloji Haberleri

2012-10

*News of Archaeology from
ANATOLIA'S MEDITERRANEAN AREAS*

(Ayrıbasım/Offprint)

İÇİNDEKİLER

- Thomas Marksteiner'ın Ardından Martin Zimmermann 1

KAZI RAPORLARI

- Alara Kazısı 2011 Osman Eravşar 4
- Antiochia ad Cragum Arkeolojik Araştırma Projesi: Kuzeydoğu Tapınak 2011 Sezonu Michael Hoff – Rhys Townsend
Ece Erdoğan – Birol Can 9
- 2011 Yılı Arykanda Kazısı Cevdet Bayburtluođlu – V. Macit Tekinalp 15
- Hacılar Büyük Höyük 2011 Yılı Kazıları Gülsün Umurtak – Refik Duru 21
- Karain Mağarası 2011 Kazıları Metin Kartal – Işın Yalçınkaya 27
- Kastabala-Hierapolis Kazısı 2011 Turgut H. Zeyrek 30
- Kaunos 2011: Sempozyum, Kazı, Araştırma, Restorasyon, Konservasyon, Onarım ve “Arkeolojik Park” Projeleri Cengiz Işık 34
- Kelenderis 2011 Yılı Kazıları K. Levent Zorođlu 40
- Kıbyra 2011 Şükrü Özüdođru – F. Eray Dökü 46
- Ksanthos Antik Kenti 2011 Yılı Çalışmaları Burhan Varkıvanç 53
- Limyra 2011 Martin Seyer 59
- Myra-Andriake Kazıları ve Araştırmaları 2011 Nevzat Çevik – Süleyman Bulut
Engin Akyürek 65
- Olba (Mersin, Silifke) 2011 Kazıları Emel Erten 73
- Olympos Kazısı 2011 B. Yelda Olcay Uçkan 78
- Perge 2011 Halük Abbasođlu 82
- Pisidia Antiokheiası Kazısı 2011 Mehmet Özhanlı 88
- Rhodiapolis Kazıları ve Çevresi Yüzey Araştırmaları 2011 İsa Kızıgıt 93
- 2011 Yılı Silifke Kalesi Kazı Çalışmaları Ali Boran 99
- Soli/Pompeiopolis 2011 Kazıları Remzi Yağcı – Fatih Hakan Kaya 103
- Suluin Mağarası Kazısı 2011 Harun Taşkıran 106
- Tatarlı Höyük Kazısı 2011 K. Serdar Girginer 110
- Yumuktepe: 2011 Kazıları Isabella Caneva 115

YÜZEY ARAŞTIRMA RAPORLARI

- Akdeniz Kıyıları Arkeolojik Sualtı Araştırmaları 2011 Harun Özdaş – Nilhan Kızıldağ – Emre Okan 119
- Aspendos Yüzey Araştırmaları 2011 Veli Köse 125

CONTENTS

• <i>Obituary for Thomas Marksteiner</i>	Martin Zimmermann	1
EXCAVATION REPORTS		
• <i>Excavations at Alara 2011</i>	Osman Eravşar	4
• <i>Antiochia ad Cragum Archaeological Research Project: Northeast Temple 2011 Season</i>	Michael Hoff – Rhys Townsend Ece Erdoğan – Birol Can	9
• <i>Excavations in Arykanda in 2011</i>	Cevdet Bayburtluođlu – V. Macit Tekinalp	15
• <i>Excavations at Hacılar Büyük Höyük 2011</i>	Gülsün Umurtak – Refik Duru	21
• <i>Excavations at Karain Cave in 2011</i>	Metin Kartal – Işın Yalçınkaya	27
• <i>Excavations at Kastabala-Hierapolis in 2011</i>	Turgut H. Zeyrek	30
• <i>Kaunos 2011: Symposium, Excavation, Surveys, Restoration, Conservation, Repair and “Archaeopark” Projects</i>	Cengiz Işık	34
• <i>Excavations at Kelenderis in 2011</i>	K. Levent Zorođlu	40
• <i>Kibyra 2011</i>	Şükrü Özüdođru – F. Eray Dökü	46
• <i>Work in the Ancient City of Xanthos in 2011</i>	Burhan Varkıvanç	53
• <i>Limyra 2011</i>	Martin Seyer	59
• <i>Excavations and Surveys at Myra-Andriake in 2011</i>	Nevzat Çevik – Süleyman Bulut Engin Akyürek	65
• <i>Excavations at Olba (Silifke, Mersin) in 2011</i>	Emel Erten	73
• <i>Excavations at Olympos in 2011</i>	B. Yelda Olcay Uçkan	78
• <i>Perge 2011</i>	Halûk Abbasođlu	82
• <i>Excavations at Pisidian Antioch in 2011</i>	Mehmet Özhanlı	88
• <i>Excavations at Rhodiapolis and Surveys in the Environs in 2011</i>	İsa Kızıgıt	93
• <i>Excavations at Silifke Cİtadel</i>	Ali Boran	99
• <i>Excavations at Soli/Pompeipolis in 2011</i>	Remzi Yağcı – Fatih Hakan Kaya	103
• <i>Excavations at Suluin Cave in 2011</i>	Harun Taşkıran	106
• <i>Excavations at Tatarlı Höyük in 2011</i>	K. Serdar Girginer	110
• <i>Yumuktepe: The 2011 Season</i>	Isabella Caneva	115
SURVEY REPORTS		
• <i>Underwater Archaeological Surveys along the Mediterranean Coastline 2011</i>	Harun Özdaş – Nilhan Kızıldağ – Emre Okan	119
• <i>Surveys in Aspendos in 2011</i>	Veli Köse	125

İÇİNDEKİLER

• Beydağları Yüzey Araştırmaları 2011	İsa Kızgut – Emrah Akalın	131
• Boğsak Adası Yüzey Araştırması 2011	Günder Varinlioğlu	137
• Burdur Ovasında İskan: 2010 ve 2011 Sagalassos Projesi Yüzey Araştırmaları	Eva Kaptijn – Ralf Vandam Jeroen Poblome – Marc Waelkens	142
• Düver Yerleşim Tarihi Araştırmaları 2011	Tarkan Kahya	148
• Isparta ve Burdur 2011 Yılı Yüzey Araştırmaları	Mehmet Özsait	154
• Isparta İl Bütünü Arkeolojik Yerleşmeleri Risk Analizi ve Koruma Modeli Önerisi: Atabey ve Gönen İlçeleri Etabı Araştırması	Pervin Şenol	164
• Isparta Bölgesi Arkeolojik Yüzey Araştırması 2011: Konane (Conana) Antik Kenti ve Çevresi	Bilge Hürmüzlü – Kay Kohlmeyer Paul A. Iversen – Arzu İnan Pervin Şenol – Uygur Hecebil	169
• Kibyrtis Araştırmaları 2011	Thomas Corsten – Oliver Hüliden	174
• Dağlık Kilikia’da Kentleşme ve Tarımsal Organizasyon Araştırmaları 2011	Ümit Aydınöğlü	178
• Dağlık Kilikya Yaylaları Arkeolojik Yüzey Araştırması: Ormansızlaşma Araştırması 2011	Ünal Akkemik – Hülya Caner Grace Conyers – Nurgül Karlıoğlu Matthew J. Dillon – Nicholas K. Rauh Lawrence Theller	183
• Dağlık Kilikia 2011: Yerleşim Tarihi ve Epigrafya Araştırmaları	Hamdi Şahin	188
• Doğu ve Kuzeydoğu Likya – Güneybatı Pisidya Epigrafik-Tarihî Coğrafî Yüzey Araştırmaları Projesi 2011	Bülent İplikçioğlu	192
• Oinoanda Araştırmaları 2011	Martin Bachmann	195
• Sillyon ve Çevresi Yüzey Araştırması 2011	Elif Özer – Murat Taşkiran	204
• Termessos’taki Su Yapıları Araştırması 2011	Mehmet Kürkcü	209
• Tlos Epigrafya Araştırmaları 2011	Martin Zimmermann – Denise Reitzenstein	215

DİĞER ÇALIŞMA RAPORLARI

• Antalya, Kaleiçi 148 Ada 3-4-31 Parsellere Ait Sondaj Kazısı	Mustafa Demirel – Çaylan Ulutaş Ferhan Büyükyörük	218
• Eudokias Antik Kenti Doğu Nekropolü: 267 Ada 18 Parseldeki Tonoğlu Khamosorion Tipi Mezarları Kurtarma Kazısı	Hülya Yalçınsoy – Süleyman Atalay	223

CONTENTS

- *Surveys in the Beydağları 2011* İsa Kızgut – Emrah Akalın 131
- *Survey on the Boğsak Island 2011* Günder Varinlioğlu 137
- *Inhabiting the Plain of Burdur: 2010 and 2011 Sagalassos Project Survey* Eva Kaptijn – Ralf Vandam 142
Jeroen Poblome – Marc Waelkens
- *Surveys in the Settlement History of Düver in 2011* Tarkan Kahya 148
- *Surveys in Burdur and Isparta in 2011* Mehmet Özsait 154
- *Risk Analysis and Protection Model Proposal for Archaeological Settlements in Isparta Province: Atabey and Gönen Districts* Pervin Şenol 164
- *Archaeological Surveys in the Isparta Region in 2011: The Ancient City of Konane (Conana) and its Environs* Bilge Hürmüzlü – Kay Kohlmeyer 169
Paul A. Iversen – Arzu İnan
Pervin Şenol – Uygur Hecebil
- *Research in the Kibyrtis in 2011* Thomas Corsten – Oliver Hülnden 174
- *Surveys of Urbanization and Agricultural Organization in Rough Cilicia in 2011* Ümit Aydınöğlü 178
- *Rough Cilicia Highland Archaeological Survey: Deforestation Research in 2011* Ünal Akkemik – Hülya Caner 183
Grace Conyers – Nurgül Karlıoğlu
Matthew J. Dillon – Nicholas Rauh
Lawrence Theller
- *Rough Cilicia 2011: Settlement History and Epigraphy Surveys* Hamdi Şahin 188
- *Epigraphic – Historical Geography Survey Project in Eastern and Northeastern Lycia – Southwest Pisidia in 2011* Bülent İplikçioğlu 192
- *Report on Campaign at Oinoanda in 2011* Martin Bachmann 195
- *Surveys in and around Sillyon in 2011* Elif Özer – Murat Taşkıran 204
- *Surveys on the Water Structures at Termessos in 2011* Mehmet Kürkçü 209
- *Epigraphic Research in Tlos 2011* Martin Zimmermann – Denise Reitzenstein 215

OTHER REPORTS

- *Sounding Excavations at Lots 3, 4, and 31 of Insula 148 in Kaleiçi, Antalya* Mustafa Demirel – Çaylan Ulutaş 218
Ferhan Büyükyörük
- *East Necropolis of Ancient Eudokias: Rescue Excavations for Vaulted Chamosoria in Insula 267, Lot 18* Hülya Yalçınsoy – Süleyman Atalay 223

İÇİNDEKİLER

- Side Arkeoloji Müzesi Madeni Eser Araştırmaları 2010-2011 Alptekin Oransay 228
- Side Arkeoloji Müzesinde 2011’de Yürütölen Nümizmatik Araştırmaları Ahmet Tolga Tek – Hüseyin Köker 230
- Yumuktepe Höyüğü Kazılarında Gün Işığına Çıkarılan Ortaçađ Camlarıyla İlgili Deđerlendirmeler Gülgün Körođlu 233

CONTENTS

- *Studies on the Metalwork at the Side Archaeological Museum in 2010 and 2011* Alptekin Oransay 228
- *Numismatic Studies at Side Archaeological Museum in 2011* Ahmet Tolga Tek – Hüseyin Köker 230
- *Assessment of Medieval Glass Finds Uncovered in Yumuktepe Höyüğü Excavations* Gülgün Koroğlu 233

Sillyon ve Çevresi Yüzey Araştırması 2011

Surveys in and around Sillyon in 2011

Elif ÖZER – Murat TAŞKIRAN

Sillyon antik kenti ve çevresi yüzey araştırmasının üçüncü çalışma sezonu Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ve Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) biriminin maddi katkılarıyla 2011 yılında gerçekleştirilmiştir*.

2011 sezonunda kent planının çıkartılması ve yapıların tespiti hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda tüm yapılar ve nekropol Total Station, nivo, GPS yardımıyla çizilmiştir. Kentte kronolojik olarak yapılaşma, Hellenistik Dönem'den Osmanlı Dönemi içine kadar aralıksız sürmektedir. Devam etmekte olan araştırma ve kütüphane çalışmasının ardından tüm veriler değerlendirilerek, bilgisayar ortamında birleştirilecek ve kent haritası son haline getirilecektir. Ayrıca Sillyon'da gözlemlenen dönemler ayrı ayrı tabakalar halinde haritalaştırılacak ve görülebilen tüm mimari gelişim/değişim ayrıntılarıyla belgelenmiş olacaktır. Kent haritasını çıkartmaya yönelik çalışmalara geçen yıl başlanılmıştır. Bu çalışmalarda akropolisin güneyinde bulunan Tiyatro (Sil10/84), Odeon ? (Sil10/85), Tapınak (Sil10/102), 40 adet sarnıç (?) ve bazı sivil mimari özelliği gösteren yapılar ile kentin batı yamacında bulunan envanter no.'lu Hellenistik Kule (Sil09/54) ve bazı mezarlar Total Station ile kayıt altına alınmıştır.

Akropolisteki çalışmalar 2010 yılında yarım kalan yerden yani akropolisin doğusundan başlatıldı ve alandaki sur duvarları ile yapı ve yapı komplekslerinde ölçümleme sürdürüldü. Bu alanda bulunan ve mimari özellikleri

*The third campaign of surveys in and around the ancient city of Sillyon was conducted with the permission granted by the Ministry of Culture and Tourism's General Directorate of Cultural Heritage and Museums and with the financial support of Pamukkale University's Scientific Research Projects Unit (BAP).**

The goals of the 2011 campaign were to draw the city map and identification of the structures. For this purpose, all the structures and the necropolis were drawn to scale using Total Station, Nivo and GPS. Chronologically the settlement was inhabited uninterruptedly from the Hellenistic period into the Ottoman period. Following the completion of the ongoing research and library work, all the data will be evaluated and integrated digitally, and the city map will be finalized. In addition, the time periods observed in Sillyon will be mapped separately, and all the architectural development/change will be recorded in detail. Work for the city map was initiated in the previous campaign. Documentation with Total Station of the theatre (Sil10/84) on the south side of the acropolis, odeon (?) (Sil10/85), temple (Sil10/102), forty cisterns (?) and some buildings seemingly with civic functions as well as the Hellenistic Tower (Sil09/54) and some graves was accomplished.

The work at the acropolis was resumed where it had stopped in 2010 on the east side and measurements were taken on the fortifications, buildings and building complexes. Drawings of a building complex in this area, which we believe to date to the Roman period based on

* Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne, Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine, Belek Belediye Başkanı Sayın Yusuf Mecek ve Başkan yardımcısı Sayın F. Yılmaz'a tüm yardımlarından ötürü en içten teşekkürlerimizi sunmak isteriz. Ayrıca Serik Kaymakamı Sayın Ahmet Ümit'e ve bakanlık temsilcimiz H. Türkmen'e teşekkür ederiz. Son olarak vefakâr öğrencilerimiz S. Morkoç ile D. Peçen'e teşekkürlerimizi sunarız.

* Our thanks are due to the Ministry of Culture and Tourism's General Directorate of Cultural Heritage and Museums, Pamukkale University's Scientific Research Projects (BAP) Unit, Mr. Yusuf Mecek the mayor of Belek and his deputy Mr. F. Yılmaz, for all their help and support. Furthermore, we would like to express our gratitude to Mr. Ahmet Ümit, the kaymakam of Serik and the state representative H. Türkmen as well as our self-sacrificing students S. Morkoç and D. Peçen.

Res. 1 Armudi formulu sarnıç
Fig. 1 Pear-shaped cistern

nedeniyle Roma Dönemi'ne tarihlenmesi gerektiği düşünülen yapı kompleksinin çizimleri tamamlandı. Yıkıldığı için detayları anlaşılamayan yapının sağlam kalan duvarları yerel kesme taştan isodomik örgü tekniğinde örülmüştür. Geç dönemde çeşitli eklemeler yapılmıştır. Bu kompleksin hemen güney doğusunda yer alan yuvarlak planlı kule yapısı çizilmiş; alandaki armudi formulu ve üzeri kapaklı, derinlikleri 1 ile 2 m. arasında değişen sarnıçlar tespit edilmiş ve tamamı belgelenmiştir (Res. 1).

Güneyinden başlayarak akropolisi çevreleyen ve güney batıda biten surların çizimi bitirilmiştir. Bu sur yapılarının Geç Dönem (Bizans) özellikleri gösterdiği anlaşılmaktadır. Akropolisin yerleştiği alan bütünüyle kayalıktır ve uzaktan bakıldığında tam tahkimatlı bir kaleyi andırır. Bu doğal savunma sağlayan ana kayalardan da yararlanılarak, savunulması zor olan noktalar yüksek duvarlarla çevrilmiş ve takip edilen alanlarda ise kayalık yüzey oyularak veya düzeltilerek sur oluşturulmuştur. Akropolisin güney suru üzerinde bir giriş tespit edilmiş, buradan aşağıya doğru inen bir merdivenin (Res. 2) varlığı gözlemlenmiştir. Akropolisin batı kısmındaki surun Roma Dönemi özelliği gösteren bir temel üzerinde yükseltildiği anlaşılmaktadır. Yine akropolis kuzeyden girişi sağlayan yolun üzerinde Roma Dönemi'ne ait iki kanadında kule olan, isodomik duvar tekniği ile örülmüş tek girişli bir kapı yer almaktadır (Res. 3). Bundan da yola çıkarak Roma Dönemi'nde de akropolisin güçlü bir tahkimat sistemine sahip olduğu önerilebilir. Akropolisin doğusunda, buradaki sur duvarlarının hemen batısında, surdan bağımsız yuvarlak planlı, yerel kesme ve çokgen taşlarla örülmüş kule yer almaktadır. Külenin duvarları çatı bölümüne kadar sağlam olup, savunma amacıyla kullanıldığı anlaşılmaktadır. Yapı çizilerek kent planına aktarılmıştır.

Akropolisin kuzey doğu kanadından başlayarak güneybatısına kadar devam eden alanda sivil mimari örnekleri yer almaktadır. Bu mekânların, mimari özelliklerden

Res. 2 Akropolisin güney doğusundaki geçiş ve merdivenler
Fig. 2 Gateway and steps on the southeast side of the acropolis

its architectural features, were completed. The building, in ruins today, displays isodomik masonry with cut blocks of local stone. Various additions were made in later periods. The round tower southeast of this building was drawn to scale. Lidded cisterns with pear-like shape reaching a depth of 1-2 m. were identified and documented (Fig. 1).

The drawing of the fortifications encircling the acropolis starting on the south and terminating at southwest was completed. These fortifications display features of Late Antiquity (Byzantine). The acropolis area is entirely rocky and gives the impression of a wholly fortified fortress. Upon this natural rocky terrain high walls were built where defence was difficult. As far as can be traced, the walls were formed by cutting or levelling the rocks. A gate has been identified on the southern fortifications of the acropolis, and stairs lead down from there (Fig. 2). The fortification on the west rises on Roman period foundation. On the road that provides access to the acropolis on the north is a gate with a single entranceway built with isodomik masonry and flanked with a tower on either side (Fig. 3). Based on this evidence it is apparent that the acropolis was strongly fortified in the Roman period.

There is a round tower built with local cut and polygonal stones standing independent of the fortifications just to the west of the east wall. Its walls stand intact up to the roof level, and it is understood to have served defensive purposes. Drawings of it were made, and it was marked in the city map.

There are buildings with a civic function in the area that starts from the northeast wing of the acropolis and extends to the southwest. Their architectural features suggest a domestic function. Rocky areas were levelled to create rooms. Houses with multiple rooms placed side by side in conformity with the terrain contain cisterns (Fig. 4). Between the rooms are alleys reaching a

Res. 3
Roma
Dönemi
kapısı ve
rampalı yol
Fig. 3
Roman gate
and ramped
road

Res. 4 Sivil mimari örnekleri, akropolisin kuzeyi
Fig. 4 Examples of civic architecture in the north side of acropolis

dolayı konut olarak kullanıldıkları anlaşılmaktadır. Kayalık alanlar oyulup düzleştirilerek mekânlar oluşturmuştur. Yan yana dizilmiş ve araziye uydurulmuş birden fazla odalı olan konutların (Res. 4) içinde sarnıçlar yer almaktadır. Mekânların arasında bazı yerlerde 2 m.'ye kadar genişleyen sokaklar vardır. Bu sokaklar üzerinde ortak yaşamın birer göstergesi olan sarnıçlar yer almaktadır.

Akropolisin kuzey ve kuzeybatısındaki sur duvarlarında, stoa ve önündeki ana kayadan oyularak işlenmiş stoa ile bağlantılı olması muhtemel mekânlarda ve mescit yapısında ölçüm ve detaylı tanım çalışmaları gerçekleştirildi. Anakayadan oyulan yan yana dizilmiş mekânların girişleri batı yönünde düzenlenmiştir. Bazı mekânların arka ve yan duvarlarında hatıl yuvaları bellidir. Bazılarında da giriş kısmının kuzey ve güney duvarlarına nişler işlenmiştir.

Akropolisin merkezi bir noktasında yer alan olasılıkla geç döneme ait Kale, bunun hemen doğusunda bulunan, üç tarafı çatı kısmına kadar korunmuş tonozlu bir yapı ile önündeki farklı pencereleriyle dikkati çeken bir diğer yapı ve bunların güneyinde konumlanan kilisenin (Si11/05) çizimleri yapılarak kent planına aktarılmıştır. Geç dönem kalesinin yerel kesme taşlarla inşa edilmiş kuzey, doğu ve güney duvarları çatı seviyesine kadar korunmuştur. Bazı noktalarda devşirme taş kullanılmış, harç yardımıyla güçlendirilmiştir. Üzerindeki kazamatlar ve geçişlerden savunma amaçlı yapıldığı belli olmaktadır (Res. 5). Kalenin doğusunda yerel kesme taşın inşa edilmiş, doğu, kuzey ve batı duvarları çatı kısmına kadar koruna gelmiş ve tonozlu bir çatı sistemine sahip

width of 2 m. at places. In these alleys there are cisterns that serve as indicators of everyday life.

Measurements were taken and detailed descriptions made for the north and northwest fortifications of the acropolis as well as for the stoa, the rooms cut into the rock in front of the stoa (which should be related with it) and the masjid. The row of rooms cut into the bedrock has the doorways on the west side. Some rooms have traces of relieving beams in their lateral and back walls, while some have niches in their north and south walls flanking the doorway.

The castle standing at a central point of the acropolis probably dates to the late period. A vaulted structure is located just east of the castle and still stands to its roof level on three sides. Another structure with curious windows located just before it as well as the church (Si11/05) located to their south were drawn to scale and marked in the city map.

The north, east and south walls of the castle were built with cut blocks of local stone and are preserved to the roof level. At some points there are reused stones reinforced with mortar. The casemates and gates on it reveal its defensive purpose (Fig. 5). Another structure built with local cut stones is found in the eastern part of the castle; its east, north and west walls are preserved to the roof level and it is understood to have had a vaulted superstructure. This building too has casemate-type windows (Fig. 6).

To the south of the vaulted structure is another building of which only one wall has survived. The lintel of the doorway on the wall is decorated with "ears" that resemble the volutes of Ionic capitals. Above the door, on the left are two windows while there is a small doorway to its east. There is an inscription on the interior sides of the

Res. 5 Kale üzerindeki kazamatlar
Fig. 5 Casemates in the castle

olduğu anlaşılan bir diğer yapı yer almaktadır. Bu yapıda da kazamat şeklinde pencereler görülmektedir (Res. 6). Tonozlu yapının hemen güneyinde sadece bir duvarı sağlam kalabilmiş bir yapı görülmektedir. Duvar üzerindeki kapının lento kısmında lon başlığı şeklinde kapı kulakları görülmektedir. Kapının üst seviyesinde solda iki adet pencere, doğusunda ise ikinci bir küçük kapı vardır. İşlemeli kapının iç kısımlarında yazıt yer almaktadır. Kapı süsü ve duvar örgü şekline göre yola çıkarak yapının Hellenistik Dönem’de inşa edildiği anlaşılmaktadır.

Kentin batı yamacındaki yapı ve yapı komplekslerinde detaylı tanım ve ölçüm çalışmaları sürdürüldü. Bu kısımda yer alan ve Roma Dönemi’ne tarihlenen hamam yapısı (Sil09/53) (Res. 7) çizimleri bitirilerek kent planına eklendi. Yapı, kentin güneybatı yamacında bastiyonun (Sil11/09) güneybatısında, stadionun doğusunda ve yarım yuvarlak giriş kapısının kuzeybatısında konumlanmıştır. Kuzeybatı-güneydoğu yönlü uzanan kompleks 5 odalı olup giriş kısmı güneydoğu tarafındadır. Ön tarafta, 3 kapılı giriş (tripylon) yer almaktadır. Ortadaki en geniş kapının üst yapısı kemerlidir. Hamamın güney batı ucunda yerel taşlarla isodomik duvar örgüsüyle inşa edilmiş bir girişi daha vardır. Mekânın içinde geç devir kullanımlarına yönelik izler vardır. Orta odaların birinde ana duvarlarda geç dönem harç izleri ile bu harç üzerine kazılmış haç motifi dikkati çekmektedir.

Hamam yapısının hemen güney doğusunda kente girişi sağlayan kent kapısı yer almaktadır. Yarım yuvarlak formda olan kapının tek girişi vardır. Kapının iki tarafında kare şeklinde kuleler yükselmektedir. Duvarlarında herhangi bir harç izine rastlanılmamıştır. Gösterdiği mimari özelliklerden dolayı Roma Dönemi’ne

Res. 6 Çatıya kadar korunagelmış yapının pencere sistemi
Fig. 6 Window system of the building standing to roof level

decorated doorway. The décor on the doorway and masonry style suggest a date in the Hellenistic period.

Work for the detailed descriptions and measurements of buildings and complexes on the west slope continued. The drawings of the Roman baths (Sil09/53 and Fig. 7) in this area were completed and marked in the city map. The structure is located southwest of the bastion (Sil11/09), east of the stadium and northwest of the semi-circular gate. The complex with five rooms extends in the northwest-southeast direction and is accessed from the southeast. On the front side is a tripylon. There is another entrance built with isodomik masonry and local stones in the southwest corner. Traces inside point to its use in the later period. In one of the middle rooms is a cross motif engraved on plaster; the plaster of the main walls dates from a later period.

Just to the southeast of the baths is the city gate, which is semi-circular and has a single entranceway. It is flanked with square towers. No trace of mortar has been attested in the walls. Architectural features suggest a date in the Roman period. Drawings and detailed descriptions of it were completed, and it was marked on the city map.

Our fieldwork on the west slope has shown that the city had strong fortifications in the Hellenistic, Roman and Byzantine periods. This is clearly evidenced with the Hellenistic tower and the connected wall, the Roman bastion with the northeast-southwest walls located where the acropolis starts, and the Byzantine walls starting from where the bastion is and extending to the southwest past the outskirts of the city in the plains.

The Roman fortifications are comprised today of bastions, walls and the city gate on the walls. The bastions

tarihlenmesi gereken kent kapısının çizimleri bitirilmiş, detaylı tanımları yapılmış ve kent planına eklenmiştir.

Kentin batı yamacında yaptığımız arazi çalışmalarında kentin Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerinde güçlü bir savunma sistemine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Hellenistik Dönem'e tarihlendirilen kule ve buna bağlı bağlı sur duvarı; akropolisin hemen başladığı alanda yer alan Roma Dönemi'ne ait bastiyon ile buna bağlı olarak kuzeydoğu-güneybatı yönlü sur duvarları; yine bastiyonun bulunduğu alandan başlayarak güneybatıya doğru devam eden ve kentin eteklerini aşarak ovada da izleri görülebilen Bizans Dönemi surları bunun en büyük kanıtıdır.

Roma Dönemi'ne tarihlenen tahkimat sistemi yukarıda da anlatıldığı üzere, bastionlar, sur duvarları ve surlar üzerinde yer alan kent kapısından oluşmaktadır. Bastiyon ve surlarda destekler (payandalar) kullanılarak sağlamlaştırma yoluna gidilmiştir. Surlar üzerinde kazamatlar görülmektedir. Bu alanlarda Bizans Dönemi'nde yeni surlar inşa edildiği gibi, Roma Dönemi yapılarının da onarıldığı ve bunlara çeşitli eklemeler yapıldığı anlaşılmaktadır. Özellikle bastiyon duvarının kuzeybatı duvarı yenilenmiş ve inşaatında farklı duvar tekniği kullanılmıştır.

Daha önceki çalışma dönemlerinde çizimlerini ve katalog çalışmalarını bitirdiğimiz nekropol kent planına eklenmiştir. Kentin hemen güneyinde bulunan ve kuzey güney yönünde yerleştirilmiş stadionda çalışmalara devam edilmiş, detaylı tanımları yapılarak kent planına yerleştirilmiştir. Çalışmalar sonrasında stadionun tek sphendoneli yapıldığı anlaşılmıştır. Yapının kuzey kanadına sphendonesi yerleştirilmiştir. Doğu kanadında oturma basamakları yamaca oturtulmuşken batıda ise tonozlar destek olarak kullanılmıştır.

Bastiyon, altındaki sur duvarlarının ölçüm çalışmaları sırasında, anakayaya oyulmuş bir kaya mezarı tespit edilmiştir (Sil11/07). Mezara 3 basamaklı bir merdivenle ulaşılmaktadır. Giriş kısmı açıktır. Mezarın içinde ana kayaya birbirine bitişik olarak oyulmuş iki tekne vardır. Kapakları kayıptır. Olasılıkla bir aileye aittir.

Res. 7 Hamam, güneyden

Fig. 7 Baths, from the south

and walls are reinforced with buttresses; casemates are on the walls. In these areas new walls can be seen that were built in the Byzantine period, while Roman constructions were repaired or added on to. The northwest wall of the bastion was rebuilt with a different type of masonry.

The necropolis, whose drawing and cataloguing were completed in the previous campaigns, was marked on the city map. Work at the stadium, which extends in the north-south direction in the southern part of the city, continued; detailed descriptions were prepared and marked on the city map. Surveys have shown that the stadium has a single sphendone placed in the north wing. The rows of seats in the east wing rest on the hillside while those on the west wing rise on vaults.

In the course of measuring the fortifications under the bastion a rock tomb (Sil11/07) was found. Three steps lead to the tomb and the entrance is open. There are two basins hewn side by side from the bedrock and their lids are missing. This tomb most probably belonged to a family.